

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1346/2019
21.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића, Драгана Аћимовића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и др., због кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 3) у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Станимира Ђурића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 448/17 од 21.02.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 730/19 од 18.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2020. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Станимира Ђурића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 448/17 од 21.02.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 730/19 од 18.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К 448/17 од 21.02.2019. године, између осталог, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 3) у вези члана 33. Кривичног законика и осуђени су на казне затвора у тајању од по 8 месеци, у које им се урачунава време проведено у притвору од 18.07.2017. године до 17.08.2017. године.

Истом пресудом, поред осталог, окривљени АА је обавезан да суду надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 103.335,95 динара и Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару у износу од 15.750,00 динара, а окривљени ББ је обавезан да надокнади суду трошкове у износу од 32.461,20 динара, а Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару у износу од 15.750,00 динара, те да на име паушала плате износ од по 5.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 730/19 од 18.10.2019. године делимичним усвајањем жалбе заједничког браниоца окривљених АА, ББ и

ВВ, адвоката Станимира Ђурића, укинута је првостепена пресуда у односу на окривљеног ВВ и у том делу враћена првостепеном суду на поновно суђење, док је у односу на окривљене АА и ББ, жалба браниоца окривљених, одбијена као неоснована и у том делу првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Станимир Ђурић. Међутим, из образложења поднетог захтева произилази да је исти поднет против обе нижестепене пресуде, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и из члана 68. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање, као и да одлучи да се извршење казне одложи до доношења одлуке Врховног касационог суда у односу на окривљене АА и ББ.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљених у поднетом захтеву истиче да се прекорачење оптужбе у конкретном случају састоји у томе што је првостепени суд унео облик виности са којим су окривљени АА и ББ поступали, који у оптужном акту није описан, да је извршио преквалификацију кривичног дела из оптужног акта на кривично дело из члана 204. став 1. тачка 3) КЗ, не наводећи у изреци да су окривљени кривично дело извршили на нарочито дрзак начин, нити описује у чему се та дрскост састоји, а да у образложењу наводи да дело није извршено од стране групе како је то описано у оптужном акту. Такође у поднетом захтеву бранилац наводи да је првостепени суд окривљене АА и ББ огласио кривим као саизвршиоце, што у изреци оптужног акта није описано, те да је таква преквалификација учињена на штету окривљених.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, Врховни касациони суд оцењује неоснованим, из следећих разлога:

Оптужним актом Основног јавног тужиоца у Новом Пазару Кт бр. 690/17 - Кт 331/17 од 16.08.2017. године, поред осталих, окривљенима АА и ББ стављено је на терет извршење кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 2) КЗ. Побујаном првостепеном пресудом, која је у односу на ове окривљене потврђена другостепеном пресудом, окривљени су оглашени кривим због извршења кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 3. у вези члана 33. КЗ, при чему је првостепени суд сходно чињеничном стању утврђеном на главном претресу, ближе описао радње окривљених које су

предмет оптужбе, крећући се при томе у границама чињеничног описа из оптужнице, у погледу битних околности које се односе на поступање окривљених критичном приликом.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Дакле, из цитираних законских одредби произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

По налажењу Врховног касационог суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљених АА и ББ. Ово, имајући у виду да су у односу на ову двојицу окривљених битна обележја бића кривичних дела иста и у оптужном акту тужиоца и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметних кривичних дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужници тужиоца.

Наиме, изменом у првостепеној пресуди чињеничног описа кривичног дела у погледу додавања места прецизног места извршења кривичног дела, као и конкретних радњи које је предузео сваки окривљени понаособ, закључујући да у конкретном случају нису деловали као група, већ као саизвршиоци и да су кривично дело извршили на нарочито дрзак начин, те навођењем да су исти кривично дело извршили са умишљајем и у стању урачунљивости, суд није прекорачио оптужбу, јер наведена измена није извршена на штету окривљених, већ је суд у пресуди само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на претресу одржаном пред тим судом и својим закључком у погледу облика кривичног дела из члана 204. став 1. КЗ, за која је при томе запређена иста казна, које је остварено инкриминисаним радњама окривљених, као и у погледу тога да су окривљени критичном приликом поступали као саизвршиоци, крећући се при томе у оквиру оптужног акта тужиоца.

Одредбом члана 204. став 1. тачка 1) КЗ прописано је да ће се учинилац дела крађе (члан 203.) казнити затвором од једне до осам година ако је крађа извршена обијањем или проваљивањем затворених зграда, станова, соба, каса, ормана или других затворених простора или савлађивањем механичких електронских или других већих препрека, у тачки 2) уколико је крађа извршена од стране групе, а у ставу 3) уколико је крађа извршена на нарочито опасан или дрзак начин.

Појам групе одређен је у члану 112. став 22. КЗ, као „најмање три лица повезаних ради трајног или повременог вршења кривичних дела која не мора да има дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру“, а одредбом члана 33. КЗ одређен је појам саизвршилаштва, тако да „ако више лица учествовањем у радњи извршења са умишљајем или из нехата заједнички изврше кривично дело или остварујући заједничку одлуку другом радњом са умишљајем битно допринесу извршењу кривичног дела, свако од њих казниће се казном прописаном за то дело“.

Полазећи од наведеног, у конкретном случају од елемената групе као квалификаторне околности предметног кривичног дела, из описа радње датог у оптужном акту, једино произилази да је дело извршено од стране три лица, док су у потпуности изостали сви остали прописани елементи. Наиме, изостало је не само њихово формално навођење (члан 112. тачка 22. КЗ), него и чињенични опис из кога произилази да су наведени извршиоци повезан у оквиру групе. С тим у вези, по налажењу Врховног касационог суда када је реч о кривичном делу извршеном у квалификованом облику, та квалификаторна околност мора бити потпуно чињенично одређена у опису дела у изреци, да би из таквог описа проистекла и наведена квалификација дела. Наиме, у конкретном случају није било довољно навести - описати да је кривично дело учињено од стране три извршиоца, што је само један од елемената појма „група“.

Како Врховни касациони суд налази, да описано учешће окривљених у извршењу кривичног дела, одговара појму саизвршилаштва из члана 33. КЗ, супротни наводи захтева у погледу наведеног, оцењени су као неосновани.

Неосновани су и наводи поднетог захтева у којима се указује да је суд у опис кривичног дела унео неке од субјективних елемената кривичног дела у питању. Наиме, кривично дело тешка крађа, због којег су окривљени оглашени кривим, по својој правној природи и начину како је биће кривичног дела одређено у закону, може се извршити само са директним умишљајем. Ово стога што код кривичних дела код којих се као елеменат кривичног дела појављује намера, умишљај постоји само у облику директног умишљаја због чега и постојање директног умишљаја из члана 25. Кривичног законика у изреци пресуде у конкретном случају проистиче из чињенице да је изреком правноснажне пресуде утврђено деловање окривљених у намери прибављања противправне имовинске користи, која намера је окривљенима стављена на терет и оптужним актом, што свакако, имајући у виду опис деловања окривљених, чини неопходне елементе кривице.

Даље, по оцени Врховног касационог суда, истицањем да опис радње кривичног дела због којег су окривљени оглашени кривим „не може да се подведе под елементе кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 3) КЗ“, овај бранилац указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Супротно изложеним наводима захтева, Врховни касациони суд налази да у радњама окривљених, описаним у изреци првостепене пресуде, стоје сви битни елементи кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 3) у вези члана 33. КЗ, због којег су оглашени кривим, јер из чињеница и

околности назначених у изреци првостепене пресуде и у оптужном акту, произлази да су окривљени ометали радницу мењачнице приликом замене новца, честом променом начина обављања трансакције, искористивши њену љубазност, чиме је описано одузимање и присвајање туђе покретне ствари на нарочито дрзак начин, у намери прибављања противправне имовинске користи.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљених, оценио неоснованим како будући да је чињенични опис у изреци пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а радње окривљених за које су правноснажним пресуда оглашени кривим су правилно правно квалификоване као кривично дело тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 3) у вези члана 33. КЗ.

На истакнуте повреде, бранилац окривљених указивао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани, у вези чега је у образложењу пресуде на страни 3. у 4. и 5. ставу и на страни 4. у 1., 2. и 3. ставу, дао разлоге за своје закључке да се у конкретном случају не ради о прекорачењу оптужбе, као и да се у радњама окривљених описаним у изреци првостепене пресуде стичу сва битна обележја кривичног дела за које су оглашени кривим, које разлоге Врховни касациони суд прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости бранилац окривљених указује на повреду члана 68. ЗКП, истицањем да окривљенима, који су ромске националности, у поступку пред јавним тужиоцем и пред судом, није омогућено да на свом језику изнесу одбрану, те да у списима предмета не постоји констатација да су се окривљени изјаснили да ће своју одбрану дати на српском језику, чиме је учињена и повреда Уставом гарантованог права да пред државним органом користе свој језик.

Међутим, иако из записника о главном претресу од 04.07.2018. године произилази да су окривљени, између осталог, поучени о њиховим правима из члана 68. ЗКП, и да су изјавили да разумеју српски језик и не захтевају да се поступак води посредством тумача за ромски језик, Врховни касациони суд се у оцену ових навода није упуштао, јер повреда члана 68. ЗКП, не представља законом дозвољене разлоге у смислу члана 485. став 4. ЗКП за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, те имајући у виду да када се захтев за заштиту законитости подноси због повреде права и слобода зајамченог Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, та повреда мора бити утврђена одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права и таква одлука, сходно одредби члана 484. ЗКП, мора бити достављена уз захтев за заштиту законитости, што у конкретном случају није учињено.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,

Председник већа-судија,

Андреа Јаковљевић,с.р.

Зоран Таталовић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић